

PATVIRTINTA

Klaipėdos „Nykštuko“ mokyklos-darželio
direktorius 2014 m. spalio 10 d.
įsakymu Nr. UP2-95

PRITARTA

Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos
Ugdymo ir kultūros departamento Švietimo
skyriaus vedėjo 2014 m. spalio 7 d. įsakymu
Nr. ŠV1-263

KLAIPĖDOS „NYKŠTUKO“ MOKYKLOS-DARŽELIO PRIEŠMOKYKLINIO AMŽIAUS NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO TEATRINIO UGDYMO PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo teikėjas – Klaipėdos „Nykštuko“ mokykla-darželis (toliau – įstaiga), įregistruota Juridinių asmenų registre, kodas 190420236. Teisinė forma – biudžetinė įstaiga. Grupė – bendrojo ugdymo mokykla, tipas – mokykla-darželis.
2. Įstaigos buveinės adresas – Naujamių g. 11, LT-94208 Klaipėda. El. pašto adresas: nykstukasdarzelis@gmail.com.
3. Programos pavadinimas: Klaipėdos „Nykštuko“ mokyklos-darželio priešmokyklinio amžiaus neformaliojo vaikų švietimo teatrinio ugdymo programa (toliau – programa).
4. Programos rengėjai: Vaclova Keblienė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui, Romualda Poškienė, ikimokyklinio ugdymo neformaliojo švietimo mokytoja (pedagogė) programai vykdyti.
5. Programos koordinatorius – direktorė Joana Laimutė Butkienė.
6. Programos trukmė – tęstinė. Programos turinys koreguojamas pagal poreikį.
7. Programos apimtis - vieneri mokslo metai.
8. Programos dalyviai – priešmokyklinio amžiaus vaikai.

II. PROGRAMOS SUDARYMO PRINCIPAI

9. Programa sudaryta, atsižvelgiant į šiuos ugdymo principus:
 - 9.1. individualizavimo. Atsižvelgiama į kiekvieną vaiką, jo poreikius, patirtį bei interesus, sociokultūrinę aplinką;
 - 9.2. integralumo. Remiamasi visuminiu kompetencijų ugdymu;
 - 9.3. socialinio kultūrinio kryptingumo. Ugdymas pagrįstas bendražmogiškomis, tautinėmis, pilietinėmis ir kultūrinėmis vertybėmis, orientuotas į reikalingų kompetencijų plėtojimą;
 - 9.4. sąveikos. Ugdymas grindžiamas visų ugdymo proceso dalyvių sąveika (apsikeičiant nuomonėmis, pasidalinant patirtimi, drauge sprendžiant problemas).

III. TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

10. Programos įgyvendinimui įstaigoje sudarytos palankios ugdymo sąlygos:
 - 10.1. veikia teatro kambarėlis, kiekvienoje grupėje yra teatriniai kampeliai, sporto salė pritaikyta vaikų vaidinimams (įsigytytos teatrinės uždangos, prožektoriai ir garso aparatūra);
 - 10.2. kaupiama specialioji ir metodinė literatūra, priemonės įvairiapusei teatrinio ugdymo veiklai.

11. Programos aktualumas:
- 11.1. stiprinant švietimo paslaugų veiksmingumą bei kokybę, integruoti teatrinį ugdymą į priešmokyklinio ugdymo programas, padedant įgyti teatro kompetencijos pagrindus ir jais naudotis grupės, darželio, miesto kultūriniame gyvenime;
- 11.2. skatinant teatrinį ugdymą, stiprinti vaiko-šeimos-pedagogo-meno specialisto sąveiką;
- 11.3. puoselėti įstaigos teatrinės tradicijas;
- 11.4. tikslingai ir efektyviai naudoti turimus materialinius išteklius.
12. Programos tikslas – padėti vaikams lavinti jų asmeninius kūrybinius gebėjimus, meninės saviraiškos poreikius, įgyjant teatro ir bendrąsias kompetencijas.
13. Programos uždaviniai:
- 13.1. teikti kokybišką neformalųjį švietimą;
- 13.2. tenkinti vaikų pažinimo, lavinimosi ir saviraiškos poreikius;
- 13.3. ugdyti kūrybinį ir kritinį mąstymą, mokymosi gebėjimus, aptariant teatrinę veiklą, teatrinės kūrybos procesus;
- 13.4. skatinti tėvus ir pedagogus aktyviai ir kūrybiškai bendradarbiauti.
14. Grupėse priešmokyklinio amžiaus vaikai.

IV. TURINYS. METODAI. PRIEMONĖS

15. Programos turinys, naudojamos priemonės, ugdoma kompetencija:

Eil. Nr.	Kompetencija	Turinys	Priemonės
15.1.	Komunikavimo	<p>Vaikai geba suvokti įvykius, juos įvardinti, atpasakoti, pakomentuoti veiksmą, išlaikyti dėmesį, žiūrėdami spektaklį ar klausydami sekamos, skaitomos pasakos.</p> <p>Domisi knygelėmis, komentuoja iliustracijas, patys kuria trumpus pasakojimus ar pasakas, vaidybines improvizacijas pagal pasakų, eilėraščių, tautosakos siužetus, pasirinkdami tinkamus aksesuarus.</p> <p>Vienu metu sieja keletą pojūčių, derina judesį ir tekstą, perteikia tekstą judesiais, naudoja savo kalboje įvairias intonacijas.</p> <p>Išmoksta kurti bendras istorijas, jas vaidinti.</p> <p>Geba užmegzti pokalbį, žodžius naudojant pagal prasmę, bendrauti su bendraamžiais ir suaugusiais, išsakyti savo nuomonę ir išklausti kitą asmenį, pateikti klausimus ir pasiūlymus.</p> <p>Gilinasi į žodžio prasmę, suvokia balso ir kūno galimybes judesiu perteikti žodžio semantiką. Lavina kalbos raiškumą, perteikdami vaidinimo tekstą, verbalinę ir kūno komunikaciją su žiūrovais, vaidindami paruoštas sceneles</p>	<p>Vaikų knygos, žurnalai, enciklopedijos, paveikslai, piešiniai, nuotraukos, video, muzikiniai ir spektaklių įrašai, kt.</p>

15.2.	Sveikatos saugojimo	<p>Vaikai vaidindami keičia judėjimo kryptį, juda įvairiais būdais, įvairiu tempu, mokosi orientuotis erdvėje, laikydamiesi saugaus nuotolio, jaučia asmeninę erdvę. Ritmo ir tempo suvokimo žaidimo pagalba tobulina kūno judesius. Saugiai juda scenoje.</p> <p>Lavina smulkiąją ir raumenų motoriką, žaisdami su pirštukinėmis, pirštininėmis, kartoninėmis lėlėmis, marionetėmis.</p> <p>Suvokia ir atpažįsta savo ir kitų žmonių emocijas, ugdo pagarbą kitų jausmams, emocinėms problemoms</p>	Įvairios teatrinės lėlės, teatriniai rekvizitai
15.3.	Pažinimo	<p>Vaikai domisi savo kūnu, atpažįsta savo ir kitų fizinę bei emocinę savijautą.</p> <p>Domisi gyvąja ir negyvąja gamta, skiria metų laikų požymius, suvokia gamtos reiškinius, tyrinėja aplinką, liečiant, žiūrint, girdint, ragaujant, uostant.</p> <p>Išvardina aplinkos objektus, juos grupuoja, lygina, derina. Skiria garsus ir juos pamėgdžioja. Vaidinimo metu netradiciškai panaudoja tradicinius buitinius ir aplinkos daiktus, eksperimentuoja bei modeliuoja, kurdami dekoracijas, lėles, scenovaizdį.</p> <p>Tobulina savo pažinimo stilių, suvokimą, mąstymą, kalbą, kitus pažinimo procesus.</p> <p>Tyrinėja meninės raiškos priemones. Domisi savo kilme, papročiais, tradicijomis, savo gimtine</p>	Vaizdinės priemonės, knygos, žurnalai, enciklopedijos, popierius, modelinas ir kt. medžiagos
15.4.	Meninė	<p>Vaikai išreiškia save teatrinuose žaidimuose bei etiuduose, paruoštose dramatinėse siužetinėse scenelėse, tikslingai naudodami judesius, garsus, veiksmus. Balsu bei kūnu vaizduoja gyvūnus, paukščius, žvėris. Interpretuoja tekstą - pasakas ar kitą literatūrinę bei tautosakos medžiagą, vaidindamas pats ar su įvairiomis lėlėmis.</p> <p>Žaidžia vaidmeninius žaidimus, imituoja veiksmus su įsivaizduojamais daiktais, veikia įsivaizduojamoje aplinkoje.</p> <p>Vaikai kuria personažą, suvokia elementarią personažo charakteristiką, jo poelgių motyvus bei įvykių eigą, pasiskirsto vaidmenimis.</p> <p>Mokosi susikaupti, stebėti, įsijausti, papasakoti paties vaidinto ar matyto spektaklio išpūdžius, pastebėti ir pajauti</p>	Širmos, suoliukai, kubai, staleliai, kaladėlės, apšvietimo ir įgarsinimo įranga, pačių pasigamintos lėlės, kitas teatrinis rekvizitas

		savo ir kitų vaikų sėkmę. Derina tarpusavio veiksmus scenoje, mokosi valdyti dėmesį Sužino ir išbando įvairius teatrinės raiškos būdus ir technologines bei savo individualias galimybes. Suvokdami spektaklio visumą, bando kurti reikalingas dekoracijas, kostiumus, įvairius teatro plakatus bei afišas	
15.5.	Socialinė	Vaikai įvardina savo vardą, pavardę, lytį, atpažįsta savo jausmus bei nuotaikas, poreikius. Geba prašyti pagalbos nerimo ir pavojaus atveju. Mokosi bendrauti su kitais vaikais kaip su lygiaverčiais partneriais, bando suprasti draugų pasiūlymus ir pageidavimus. Geba valdyti emocijas, susitarti tarpusavyje, gerbti savo ir kitų jausmus. Suvokia, kad žmonės yra skirtingi. Pasitiki savimi, geba papasakoti apie savo patirtį. Suvokia save bendruomenės nariu. emociškai vertina savo ir kitų veiklos rezultatus. Pasiruošia vaidinimui ir sutvarko vaidinimo, žaidimo vietą veiklai baigiantis. Rodo iniciatyvą bei gebėjimą būti ir kurti drauge. Teatrinės veiklos metu pratinasi prie tam tikrų taisyklių, papročių ir tradicijų	Teatriniai rekvizitai, apšvietimo ir garso įranga, vaizdinė medžiaga

16. Vykdamas programą, bus analizuojama literatūra, vaizdinė medžiaga, kaupiamos metodinės priemonės, rekomendacijos, organizuojamos išvykos ir ekskursijos, taikomi žaidimo, pokalbio su vaikais, pokalbio su tėvais, „kūrybinės laboratorijos“, eksperimento, „minčių lietaus“ metodai.

V. PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

17. Įgyvendinus programą:

17.1. vaikai įgis kompetencijų, reikalingų tolimesnei veiklai, mokymuisi;

17.2. bus tobulinami priešmokyklinio amžiaus vaikų asmeniniai gebėjimai, formosis vaiko estetiškas ir meninis skonis;

17.4. bus dalyvaujama vaikų kūrybos šventėse, festivaliuose, įvairiuose projektuose;

17.5. bus rengiamos vaikų kūrybinės parodos, pristatymai bendruomenei;

17.6. vaikų veiklos analizė bei kūrybinis bendradarbiavimas su tėvais, jų informavimas apie vaiko pasiekimus stiprins vaiko nuostatas kurti, tobulėti, mokytis.

17.7. vaiko pasiekimai bus vertinami du kartus per metus – mokslo metų pradžioje ir pabaigoje;

17.8. vaiko pažanga ir pasiekimai bus fiksuojami individualiame vaiko pasiekimų aplanke;

17.9. tėvai apie vaiko pasiekimus ir pažangą bus informuojami susirinkimų, individualių

pokalbių metu, pristatant vaiko veiklos pokyčių vertinimus bei kūrybinę vaikų veiklą, parengiant įvairius straipsnelius, lankstinukus, informuojančius apie vaiko amžiaus tarpsnio teatrinio ugdymo specifiką.

SUDERINTA

Klaipėdos „Nykštuko“ mokyklos-darželio
mokytojų tarybos posėdžio 2014 m. rugsėjo 4 d.
protoliniu nutarimu (protokolas Nr. V4-4)

LITERATŪRA IR KITI ŠALTINIAI:

1. Bendroji priešmokyklinio ugdymo (si) programa. - Vilnius, 2014.
2. Ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašas // Metodinės rekomendacijos ikimokyklinio ugdymo programai rengti. – Vilnius, Švietimo aprūpinimo centras, 2006.
3. Kazragytė, V. Priešmokyklinio amžiaus vaikų vaidybos gebėjimų ugdymas: mokslinė monografija. Teatro edukologija. – Vilnius: Vilniaus pedagoginio universiteto leidykla, 2008.
4. Kazragytė, V. Mažųjų vaidyba [metodinė priemonė priešmokyklinį ugdymą studijuojantiems studentams ir jau dirbantiems pedagogams]. Vilniaus pedagoginio universiteto leidykla, 2011.
5. Monkevičienė, O., Glebuviene, V., S. ir kt. Metodinis leidinys priešmokyklinio ugdymo pedagogams. - Klaipėda: „Klaipėdos banga“, 2011.
6. Monkevičienė, O. Vėrinėlis. Knyga auklėtojai. I dalis. – Vilnius: Leidybos centras, 1995.
7. Poškienė, R. Teatrinis vaikų ugdymas. - Klaipėda, 1996.
8. Neformaliojo vaikų švietimo koncepcija (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. kovo 29 d. įsakymo Nr. V- 554 redakcija). [prieiga internetu: old.smm.lt/.../neformalusis/.../KONCEPCIJA%202012...]